

EEN WORSTELLENDE HEILAND

door

MEINARDUS ANTONIDES

MEINARDUS ANTONIDES

Meinardus Antonides werd omstreeks 1700 geboren te Westerwijtwert, waar zijn vader, Theodorus Antonides (1647-1715), predikant was. Deze vader was driemaal gehuwd, de derde keer met Elisabeth Magdalena de Walrich, weduwe van dr. Mellinck. Uit dit huwelijk werd Meinart geboren. Hoewel Theodorus Antonides een vurige aanhanger was van Coccejus, bleef hij in zijn oordeel zelfstandig. Hij was een uitnemende kenner van de bijbelse grondta-
len.

Na zijn dood ging zijn weduwe met het gezin in Uithuizen wonen. Meinart kreeg daar onder-
richt in het Latijn van een onderwijzer. Daarna is hij de lessen gaan volgen aan de Latijnse
school in Groningen, waarna hij aldaar ging studeren aan de hogeschool. Na het examen op
28 september 1726 voor de classis van Middelstum werd hij op 17 oktober 1728 bevestigd tot
predikant van de gemeente Onderwierum en Westerdijkshorn, gelegen bij Bedum. De dorpjes
bestaan nu niet meer. Hij huwde met Catharina Busz, dochter van Gerhardus Busz, predikant
te Uitwierde, later te Stitswert. Tot aan zijn sterven op 24 augustus 1776 bleef hij predikant
van Onderwierum en Westerdijkshorn. Meer dan veertig jaar heeft hij in zijn gemeente ge-
worsteld met onverschilligheid. Meinardus Antonides was een vroom en bevindelijk prediker,
zoals ook blijkt uit de kerkenraadnotulen, die hij verrijkte met gebeden.

Het enige werk dat van hem werd uitgegeven is een bundel van 36 lijdenspreken, getiteld:
“Schriftmatige Verklaaringe over het borgtogtig en Zaligmakend lijden, kruisdood en begraaf-
fennis van den Heere Jezus”, Groningen 1753, herdrukt omstreeks 1870 bij J. van Golver-
dinge te 's-Gravenhage. In 1939 verscheen hieruit een selectie van twaalf preken bij de uitge-
ver J.P. van den Tol. Uit deze bundel is het de vierde preek.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoor-
dige Nederlands.

Eerder al verschenen er lijdenspreken van Meinardus Antonides in de Reveilserie, namelijk
nr. 222 (februari 1986), nr. 233 (maart-april 1987), nr. 253 (maart-april 1989) en nr. 272 (fe-
bruari 1991).

Bron: Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek, deel 6, pag. 44-45.

-.-.-.-.-

EEN WORSTELLENDE HEILAND

door

MEINARDUS ANTONIDES

”En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbij gaan; doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.

Weer ten tweeden male heengaande, bad Hij, zeggende: Mijn Vader, indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede! En hen latende, ging Hij weer heen, en bad ten derden male, zeggende dezelfde woorden.

En van Hem werd gezien een engel uit de hemel, die Hem versterkte”.

Mattheüs 26 vers 39, 42, 44 en Lukas 22 vers 43

De hoofdzaken die we hier overdenken zijn:

1. Het vurige gebed van de Heere Jezus.
2. Hoe wonderlijk Hij versterkt werd door een engel.

(Zie ook Markus 14 vers 35-36, 39; Lukas 22 vers 41-42 en Hebr. 5 vers 7-9).

1. Het vurige gebed van de Heere Jezus.

Hier horen we van de plaats waarheen de Heiland een eindje verder gelopen is, namelijk: Hij scheidde zich omtrent een steenworp af van Petrus en de twee zonen van Zebedeüs, Lukas 22 vers 41. De diepe droefheid en de innerlijke liefde doen Jezus uitzien naar het liefdevolle gezelschap van Zijn discipelen, maar de ontzettende benauwdheid van Zijn hart dringt Hem tot het gebed. Hiervoor zoekt Hij met ernst de eenzaamheid.

Ondertussen konden Petrus, Jacobus en Johannes, die hier zo dichtbij waren, oog- en oorge-tuigen van Jezus' bidden en worstelen zijn, te meer omdat het volle maan was en omdat Jezus bad met een sterk geroep, Hebr. 5 vers 7.

Over wat de biddende Heiland deed, schrijft Mattheüs: Hij viel op Zijn aangezicht. Markus: Hij viel op de aarde. En Lukas: Hij knielde neer en bad, Lucas 22 vers 41. Waarschijnlijk deed Jezus eerst wat Lukas vermeldt: Hij knielde neer en bad, en toen het andere. Het was gebruikelijk bij de oosterse volken, met name bij de Joden, dat zij stonden of knielden bij het bidden. Het gebeurde echter ook wel dat ze voorover liggend baden met hun gezicht tegen de aarde. Dit was een teken van de allerdiepste vernedering. Men gaf daarmee aan, dat men zich niet waardiger achtte dan stof en aarde. Ja, waard om als stof vertrappt te worden. We lezen van Abraham, dat hij op zijn gezicht viel, Gen. 17 vers 17. Zo toonde ook de Heere Jezus hiermee Zijn diepe vernedering en heilige eerbied voor de oneindige majesteit van God, waarvoor de serafs zich bedekken met hun vleugels, Jes. 6 vers 2.

Dit is een voorbeeld voor ons, om altijd, maar bijzonder in het gebed, alle tekenen van nederigheid en diep ontzag voor de hoge God te tonen. Komt, laat ons aanbidden en neerbukken, laat ons knielen voor de Heere, Die ons gemaakt heeft, Psalm 95 vers 6. Deze diep ootmoedige handelingen van Jezus bewezen vooral ook hoe onbegrijpelijk zwaar de last van de zonden van Zijn volk Hem nu drukte. Wat waren Zijn ziel en lichaam daardoor van streek. Het is alsof Zijn benen Hem van verschrikking niet meer dragen. Daarom valt Hij neer op Zijn knieën, en ook deze zijn nog te zwak. Hij valt neer op Zijn gezicht. Verder bidt de Heere Jezus

overluid, en spreekt met duidelijke woorden, ja met een sterk geroep, Hebr. 5 vers 7. Dit was een bewijs van Zijn onuitsprekelijke benauwdheid, en zo konden ook Zijn discipelen het horen, die er de getuigen van zouden zijn. Maar ook voor ons is het een voorbeeld van ijver en ernst in het bidden: Roep Mij aan in de dag der benauwdheid, zegt de Heere in Ps. 50 vers 15.

We zien in het gebed zelf van de Heere Jezus dat Hij God uitdrukkelijk aanspreekt met: Mijn Vader, Abba Vader; Mijn eigen Vader. Dat deed Hij als Christus, als Gods eigen Zoon en waarachtig God, de Eniggeborene van de Vader. Tot Hem alleen heeft de Vader gezegd: *Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd*, Ps. 2 vers 7. Hij was geboren toen de afgronden er nog niet waren. Tussen Hem en de Vader was de eeuwige vrede raad gesloten, Zach. 6 vers 13.

Het is net alsof de biddende Heiland zei: tot wie zou Ik mij keren in Mijn zielsangst? Bij wie zou Ik, nu Ik vlees geworden ben, Mijn gebeden en smekingen, Mijn geroep en tranen, eerbiedig opdragen? Hebr. 5 vers 7. Alleen toch tot U, Mijn Vader, Mijn eigen Vader, Die Mij vaderlijk liefheeft, hoewel U Mij nu hard slaat omdat Ik als Borg instaat voor de zonden van Uw uitverkorenen. Hij heeft Mij altijd vaderlijk verhoord, maar nu lijkt het wel of Hij doof is voor Mij: O, Mijn God, Ik roep overdag, maar Gij antwoordt niet en 's nachts en Ik heb geen stilte. Ik ben moe van Mijn roepen. Mijn keel is ontstoken. Mijn ogen zijn bezweken, daar Ik hoop op Mijn God. U bent het echter alleen, die Mij kunt verhoren uit de angst. Op U hebben onze Vaders vertrouwd; zij hebben vertrouwd, en Gij hebt hen uitgeholpen, Ps. 22 vers 5.

Jezus' smeekbede zelf is: Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbij gaan. We zullen er niet over uitweiden hoe vaak het kruis en het lijden wordt vergeleken met het drinken uit een beker. Bijvoorbeeld in Openbaring 14 vers 10: Die zal ook drinken uit de wijn van de toorn van God, die ongemengd ingeschonken is, in de drinkbeker van Zijn toorn. Ook zullen we niet onderzoeken wat de reden is van deze benaming, en hoe die is ontstaan. Dat hebben anderen voldoende onderzocht. Maar in deze smeekbede: Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbij gaan, is het alsof we Jezus angstig horen smeken. 'O Vader, Ik vraag niet of ik helemaal niet hoeft te lijden, maar ik zou wel minder willen lijden, als dat in overeenstemming is met Uw eeuwige raad, gerechtigheid, heiligheid en waarheid. Als het niet ten koste gaat van de verlossing van de uitverkorenen, die U gewild hebt. Of ik zou willen dat Uw hand Mij ten minste ondersteunt en verkwikt in deze verschrikkelijke benauwdheid. Wend U van Mij af dat Ik mij verkwikke, eer dat Ik heenga (Ps. 39 vers 14), opdat Ik niet zal bezwijken en sterven onder dit vreselijke gevoel van Uw toorn. Ach, de reden van de benauwdheid en ellende die Ik nu draag en nog verder dragen zal, zijn dat niet de zonden van de uitverkorenen? Is dat niet verschrikkelijk voor Mij, de Zoon des Mensen? Ik, die naar Mijn mensheid aan andere mensen gelijk ben en even zwak, maar zonder zonde (Hebr. 4 vers 15). Is deze angst voor Mijn ziel dan niet een heel bittere beker van gal en alsem, die gevuld wordt door Uw hand? Zou Ik die naar de maat van Uw gerechtigheid helemaal moeten leegdrinken, als de Borg van de uitverkorenen, om hun zonden? Zeker, Ik heb wel reden om tot U te bidden vanwege de gruwelijke bitterheid. Laat nu toch deze drinkbeker spoedig aan Mij voorbij gaan.

Hier komt dus beslist geen onwil of ongeduld in Jezus naar boven, maar hier spreekt Zijn menselijkheid doe zonder zonde was. Hij was de sterke God, maar Hij was ook zwak naar het vlees. Hij had een liefde die zonder zonde was voor Zijn leven en Hij schrok terug voor lijden en dood. Alles wat een volmaakt bestaan heeft, wil zich handhaven in deze volmaakte staat. Deze natuur kwam ook in Jezus naar boven. Er is in Hem een natuurlijke angst voor het lijden, voor die dood die nu dichterbij kwam, vooral omdat die zo verschrikkelijk vervloekt was. Waarom zouden we niet kunnen zeggen dat Jezus wel gewillig was om het lijden te dragen,

maar dat Hij alleen wenst dat het snel mocht voorbij gaan? Hij wenst dat God Hem niet lang in dit lijden zal laten, want de duur van het lijden behoorde toch niet tot het wezen van de zaak? Hij hoopte dat God er Hem snel uit wilde redden door een verblijdende opstanding. Uiteindelijk weten we dat Jezus vooral bedoelde de bittere angst van de ziel, waarin hij verkeerde. De drinkbeker die Hij nu hier in Gethsémané dronk. Hij zegt: Laat deze drinkbeker aan Mij voorbij gaan. Markus zegt: Hij bad dat die ure van Hem voorbij ging, Markus 14 vers 35. Hij wilde niet het hele lijden ontgaan, maar Hij wenste wel dat de zielenstrijd en de angst van de hel snel mochten ophouden. Hij is daarin ook verhoord, doordat een engel Hem kwam versterken. Daarna stond Hij direct op van het gebed en gaf Zich vrijmoedig over aan Zijn vijanden.

Jezus heeft dit gebed heilig gebeden, zonder ook maar de minste onwilligheid en zonder mopperen over Zijn lijden. Dit blijkt uit Zijn bereidwillige onderwerping aan Zijn Vader: doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt. Alsof de Heiland dit nadrukkelijk verklaart: Ik weet, o Vader, dat U dit lijden Mij hebt toebedeeld. Ik weet dat U op deze manier Uw grote liefde tot arme uitverkorenen wilt bewijzen. Daarom wilt U Mij, Uw eigen Zoon, niet sparen, maar geeft Mij over om te lijden voor hen, Rom. 8 vers 32. Ik weet dat het noodzakelijk is dat door Mij, de Borg, aan uw goddelijke recht voldaan wordt, Rom. 3 vers 25-26.

Ook ben Ik hierom op dit tijdstip gekomen, Joh. 12 vers 27. Niet om Mijn wil te doen, maar de wil van U, o Vader, Die Mij gezonden hebt, Joh. 6 vers 38. Daarom, laat niet Mijn wil geschieden, want Mijn zwakke vlees zou graag zo'n verschrikkelijk lijden mislopen. Mijn begeerte is niet in strijd met Uw heilige wil, maar onderwerpt zich daaraan; niet zoals Ik wil, maar zoals U, Vader, wilt.

Ja, zo verlang Ik er ook naar dat Mijn lijden volbracht wordt tot verheerlijking van Uw heilige Naam in het verlossen van arme zondaars. Ik ben gekomen om Uw wil te doen en ben bereid om U te gehoorzamen tot de dood toe. Fil. 2 vers 8. Hoewel het dan gebeurt met heftige ontroering en droefheid van Mijn ziel, Ik ben beslist niet opstandig.

Hoe zou Jezus als Borg voor anderen hebben kunnen betalen als Hij het niet vrijwillig deed? De moedwillige ongehoorzaamheid van Zijn schapen kan alleen met Zijn vrijwillige gehoorzaamheid worden verzoend, in welke wil wij geheiligd zijn, Hebr. 10 vers 9-10.

Nadat de grote Hogepriester Jezus Christus Zijn slapende discipelen in trouwe liefde opgewekt, vermaand en bestraft had, heeft Hij opnieuw gebeden. Weer ten tweeden male heengaande, bad Hij.

Let op de volmaakte toewijding en godsvrucht van de biddende Heiland. In de beklemming en benauwdheid van Zijn hart, dat nergens stilte of rust kon vinden, had Hij troost gezocht bij Zijn geliefde apostelen, hoewel Hij vooral naar hen toe gegaan was om hén te troosten.

Maar bij mensen, zelfs bij Zijn innigste boezemvrienden Petrus en de zonen van Zebedeüs, vond Hij geen troost. Zij konden niet één uur met Hem waken. Daarom keert Hij Zich des te ernstiger in gebed tot Zijn God en Vader.

Wat heeft de toorn van God over de zonden de Heere Jezus zwaar geperst. Lukas schrijft: En in zware strijd zijnde bad Hij te ernstiger (Luk. 22 vers 44). Zijn zweet werd gelijk grote druppels bloed, die op de aarde afliepen. Zie hoe duidelijk hier in Jezus Christus vervuld is, wat vooral in de 22^e psalm voorzeggd was, van Zijn krachtig, vurig, aanhoudend, gelovig bidden en van Zijn allerheiligst vertrouwen op Zijn God. Met wat een lijdzaamheid en onderwerping bad Hij. Hoe gewillig en onberispelijk heeft Hij Zichzelf aan God opgeofferd, Hebr. 9 vers 14.

Mijn Vader, zegt de Heere Jezus nog eens, indien volgens Uw heilige wil deze bittere drinkbeker aan Mij niet kan voorbij gaan, tenzij dat Ik hem drink en Mijn lijden geheel volbreng,

zoals Ik nu werkelijk ervaar, zie, hier ben Ik. Ik buig Mij nu nederig onder Uw heilige en zegenrijke wil. Ik bid, dat die zal geschieden en volbracht zal worden. Ik ben bereid om Mijn ziel te geven tot een losprijs voor velen.

Ik, Die Gods Zoon ben, de Heere der heerlijkheid, leer naar mijn mensheid gehoorzaamheid uit Mijn lijden. Het doel is dat Ik voor God tot een zoenoffer afgezonderd, een oorzaak van eeuwige zaligheid mag zijn voor allen die Mij gehoorzaam zijn. Opdat Ik door U een Hogepriester naar de wijze en gelijkenis van Melchizédek wordt genoemd, Hebr. 5 vers 8-18.

Ook het tweede roepen en angstig bidden van Jezus kan de slaap uit de ogen van de discipelen niet verdrijven. Van alle kanten wordt het duidelijk dat de Heiland alleen de last van de toorn van God over de zonde moest torsen. Dan wendt Hij Zich in deze benauwdheid weer tot Zijn God, Die nooit slaapt of sluimert; Die altijd luistert. Die Hem ook alleen van de angst kan verlossen.

Jezus ging dan weer heen, en bad ten derde male, zeggende dezelfde woorden. Behalve dat we in deze woorden nog een keer de blijken zien van Zijn bovenmatige zielsangst en van Zijn ernst, ijver, heilig geduld en onderwerping aan de wil van God, horen we hier het heerlijkste voorbeeld van volharding in het gebed en in de hoop.

Al doodde de Heere Mij, zo zal Ik op Hem hopen, Job 13 vers 15. Jezus bad weer met dezelfde woorden. Daaraan zien we dat het niet ging om veel woorden of mooie woorden. Maar de heilige begeerte tot God maakt een gebed oprecht. Jezus sprak met dezelfde woorden en het waren er niet veel. De herhaling van een hartelijk gebed kan God niet vervelen. Hij verwerpt een ijdel verhaal van woorden als leeg. Maar een ernstige herhaling van heilige begeerten en woorden kan Hem wel behagen. Als iemand dezelfde nood blijft drukken, waarom zou hij dat dan niet met dezelfde woorden mogen zeggen?

Hoewel de verscheidenheid van woorden in het gebed soms kan dienen om de lauwe mens wat in beweging te brengen, toch ziet de Heere het hart aan. Hij ziet naar zulke aanbidders die Hem aanbidden in geest en waarheid (Joh. 4 vers 23).

Wat zou Christus' volk, de gelovigen, wat zouden ze veel kunnen leren uit het gebed van hun Hoofd en Zaligmaker Jezus Christus, om ernstige aanbidders van God te zijn, Zach. 3 vers 10. Vooral uit Zijn aanspraak 'Mijn Vader, Abba Vader' kunnen we leren dat Christus Zijn God zo aanspreekt, onder een zware verberging van Gods vriendelijk aangezicht voor Hem. Ja, Hij gebruikte die aanspraak terwijl Hij de toorn van God voelde drukken. Let hierop, gelovigen, dat kan samengaan: geestelijk verlaten te zijn en toch God als Vader te hebben. Hem onder de verberging van Zijn vriendelijk aangezicht toch gelovig te mogen aanspreken als Vader. Dan mag u op Zijn Vaderlijke barmhartigheid vertrouwen, zelfs in tijden van duisternis, Jes. 50 vers 10. In zulke tijden moeten we niet teveel aan het ongeloof toegeven, maar vooral denken aan de dagen van vroeger, Ps. 77 vers 6, aan vorige ondervindingen van Gods vaderlijke liefde en barmhartigheid, die het hart nog ondersteunen in de benauwdheid.

Bid uw Heiland met zo'n diepe onderwerping: niet gelijk ik wil, maar wat U wilt, o Vader. Bid dan altijd onder voorwaarde. Doe afstand van eigen wil, gemak en plezier ten gunste van Gods wil. U mag God bidden om verlossing uit geestelijke verlating, maar altijd met onderwerping, zonder God grenzen te stellen. Dat is het verloochenen van uzelf. Dit is het offer dat God behaagt, dat we onze wil ondergeschikt maken aan Gods heilig welbehagen.

Uit het feit dat Jezus drie keer ernstig tot Zijn God bad, kunnen wij leren niet in het gebed te verslappen, als we nu eens niet onmiddellijk verhoord worden.

De apostel Paulus zegt: Wees vurig van geest, dien de Heere, volhard in het gebed, Rom. 12 vers 11-12. We moeten steeds aanhouden en ook vaak hetzelfde bidden, totdat wij de Heere als het ware vermoeien en Zijn verhoring afbidden, Luk. 18 vers 7.

2. Hoe wonderlijk Hij versterkt werd door een engel.

Al biddend en worstelend met Zijn hemelse Vader is de Heere Jezus op een bijzondere manier enigszins uit de angst gered, want volgens het verslag van Lucas 22 vers 43 zag Hij een engel uit de hemel, die Hem versterkte.

We moeten dit niet opvatten alsof de engel werkelijk kracht of vermogen toevoegde aan Jezus' vermogen, want dat zou afdoen van het werk van de godheid van Jezus, Die machtig genoeg was om Zijn mensheid te steunen en te versterken, Jes. 63 vers 5.

Maar die engel uit de hemel, die bode van God, heeft de lijdende en worstelende Heiland versterkt door troostwoorden, die Hem bemoedigden. Deze troostwoorden waren ongetwijfeld ontleend aan Gods eeuwige raad, de verheerlijking van Zijn Naam en de verlossing van zoveel arme, uitverkoren mensen door Zijn lijden. Verder noemde hij de goddelijke beloften en profetieën over de heerlijkheid van Jezus, die spoedig op dit lijden volgen zou (1 Petr. 1 vers 11). Zoals toen Jezus op de berg verheerlijkt was, Mozes en Elia vertelden hoe Hij in Jeruzalem zou lijden, sterven en opstaan, Luk. 9 vers 30-31.

We blijven hier nog even bij stilstaan. Er werd tot de lijdende en strijdende Zaligmaker een dienaar van God de Vader gezonden. Deze kwam uit de hemelse legers van heilige engelen, die allen zowel de Vader als de Zoon eren, aanbidden en dienen, Hebr. 1 vers 6. Degene Die door de aarde wordt benauwd, wordt door de hemel vertroost. De Zoon wilde vrijwillig voor een korte tijd minder worden dan de engelen, Hebr. 2 vers 9. En het was de liefde en barmhartigheid van de Vader, ja, ook Zijn rechtvaardigheid en trouw aan de vernederde Zoon, waardoor Hij Zijn engel, zichtbaar voor Jezus en Zijn discipelen, stuurde om Hem te versterken. Wat een diepe vernedering voor de Heere Jezus, Die Zelf de God der blijdschap aller verheuging is, Ps. 43 vers 4, en Die alles draagt en sterkt door het woord van Zijn kracht, Hebr. 1 vers 3. De Schepper, de Heere van de engelen, wordt hier naar Zijn mensheid getroost en gesterkt door een engel, die de Heere Jezus door Zijn groot vermogen Zelf had geschapen. De heilige engelen zijn zeer gewillig en geschikt om de wil van God de Vader te doen, maar niet minder om de Zoon van dienst te zijn. Zij zijn gediensstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden om degenen die de zaligheid beërven zullen, Hebr. 1 vers 14. In de diepste vernedering van Jezus is Zijn goddelijke macht en heerlijkheid geopenbaard, omdat de engelen Hem zo gewillig dienen.

Dit is een troostvol bewijs van de macht en algenoegzaamheid van de Heiland om Zijn arme en zwakke volk te helpen en hen te verlossen van het eeuwige verderf, doordat Hij geleden heeft en voldaan heeft aan Gods gerechtigheid. Maar ook is het een bewijs dat Hij hen wil redden uit tijdelijke gevaren door de dienst en bescherming van Zijn engelen. Ongetwijfeld helpen en ondersteunen ze ook nu nog de gelovigen, al is het meestal onzichtbaar. Dit doen ze bijvoorbeeld als God hun volkomen verlossing nog voor een tijd uit wil stellen. De Engel des HEEREN leert zich rondom degenen, die Hem vrezen, en rukt hen uit, Ps. 34 vers 8.

Een gevoelige en twijfelmoedige persoon zou op het eerste gezicht schrikken als hij hier zijn Heiland zou zien als een worm, beladen met de zondelast, zonder rust te vinden. Hij roept en bidt angstig tot drie maal toe tot Zijn Vader, Die Hem niet schijnt te horen, Ps. 22 vers 3. O gelovige, toch moet het u juist tot troost zijn, dat uw Zaligmaker door Zijn God uit de vrees is verhoord. Want een engel uit de hemel werd gestuurd om Hem te versterken. Hieruit blijkt ook wat een innig genoeg en vermaak de Vader had in het verzoenend lijden van uw Borg, Jezus, Die betaalde voor uw zonden. Ook blijkt er uit dat Jezus dat vreselijke lijden en die zielsangsten niet kon ontgaan, die Hij leed om al Zijn gelovigen van de eeuwige ondergang te bevrijden. Hij kon de bittere beker van Gods toorn niet ontgaan, om u van die beker van Gods

eeuwige grimmigheid te bevrijden. Ja, om uw beker te laten overvloeien van eeuwige gelukzaligheid, Ps. 23 vers 5.

Toepassing

Als we dit goed overdacht hebben, God geve ons daartoe Zijn hemels licht, wat zouden we in heilige verwondering en verbijstering moeten uitroepen: hoe zwaar is de zondelast die op de Borg is gelegd. Het heeft niet alleen het heilige lichaam van de Zaligmaker tegen de aarde neergedrukt, maar het heeft ook de waardige en heilige ziel van Hem Die God en mens is zo zwaar geperst. Wat is dit de diepste vernedering van de hoogste Heer: Hij ligt met Zijn gezicht op het stof. Het gezicht, dat nu met bloed bezweet was, wordt ook met stof besmeurd. De grote Schepper voor Wie de wolken het stof van zijn voeten zijn, kruipt hier in het stof als zonder voeten.

Het is groot dat de 24 ouderlingen voor Hem, Die op de troon zit op hun aangezichten vallen, Openb. 4 vers 18. Maar groter is het dat Hij Die op de troon zit op de voetbank van Zijn voeten neervalt voor Zijn Vader. Hier ligt de God van de hemel op de aarde, de Heere der heerlijkheid in het verachte stof. Daar kruipt Hij en bidt in grote angst en ontroering.

Hij gaat eens naar Zijn apostelen, dan keert Hij terug. Met tegenzin wordt Hij als het ware van hen afgescheurd. Dan bidt Hij drie keer hetzelfde. Hij slaat Zijn ogen met een weemoedige blik op de hemel, daarna weer op de aarde. Dan slaat Hij op zijn benauwde borst. Met een zuchtend hart, snikkend en met gebroken woorden roept Hij tot Zijn Vader: Abba, Mijn Vader, is dan Uw hart gesloten voor de Zoon van Uw liefde? Hoe komt het dat Ik hier lig? Ik was Uw vermaak en hier lig Ik als een voorwerp van Uw toorn.

Hier moet de engel Jezus komen versterken. Hij, Die Zelf de sterke God was, Die de engelen tot sterke helden maakt. Hij, op Wie de Geest van raad en sterkte rust (Jes. 11 vers 2), Hij wordt hier als radeloos en machteloos gesterkt en ondersteund door een engel; de Schepper door Zijn schepsel; de Heere door Zijn dienstknecht; de Vorst en Overste van de engelen door één uit Zijn leger. Wat een groot wonder van God.

Dat alles deed Hij om uw zonden, gelovigen; om uw hoogmoed en die van uw eerste vader, wanneer u, in hem, en door de trots van uw eigen hart u te hoog verhief. Daarom heeft Jezus Zijn aangezicht op de aarde moeten vernederen en Zich in het stof moeten wentelen, omdat u in Adam al was toegeroepen: gij zijt stof, en gij zult tot stof weerkeren (Gen. 3 vers 19). Omdat uw eerste vader zijn wil, en u met hem uw wil hebt misbruikt, door te vrij en brutaal te zijn, heeft Jezus ook in het bitterste lijden Zich aan de wil van God Zijn Vader moeten onderwerpen; niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt (zie A. Hellenbroek, *De kruistriomf van Vorst Messias*, blz. 150-151).

Omdat u het verdient hebt om te blijven in eeuwig verdriet en uit de ongemengde beker van Gods toorn eeuwig te drinken, heeft Jezus, uw Borg, die vreselijke beker leeg gedronken. Voor een tijd is Hij van alle troost beroofd geweest, zodat zelfs een engel uit de hemel Hem naar Zijn mensheid moest komen troosten en versterken.

Wat een wonderlijke liefde van God de Vader tot u, gelovigen. Hij wilde Zijn lieve Zoon, in Wie Hij een welbehagen heeft, als het ware niet verhoren voor de redding van u, rampzalige en onwaardige mensen. Hij liet Zijn Zoon worstelen in grote benauwdheid, zonder Hem te redden; alleen om u te verlossen.

Wat een wonderlijke liefde van de Zoon, dat Hij Zijn wil helemaal ondergeschikt maakt aan die van Zijn Vader om voor u te betalen, zodat u, een rebel en opstandige, aangenaam zou worden bij God, in de Geliefde (Ef. 1 vers 6).

In deze geschiedenis wordt onderwijs gegeven over de diepte van Jezus' borgtochtelijke lijden. Het dient tot vertroosting van Christus' volk, maar ook om hen op te wekken tot diepe en nederige dankbaarheid aan hun enige en getrouwe Zaligmaker.

Maar hier is ook aanleiding te over tot ontdekking en waarschuwing van onbekeerde mensen, die hun zonden nooit als een ondraaglijke last op zich voelden drukken, Ps. 38 vers 5. Denk er eens met ernst over na, hoe het heilige Lam van God eronder gebukt ging, en hoe Gods boetvaardige kinderen uitroepen: Ik ben bekommerd vanwege mijn zonden, Ps. 38 vers 19.

U schrikt echter helemaal niet met oprechte vernedering voor het drinken van de drinkbeker van Gods toorn. In plaats van zich met schaamte en verlegenheid voor God schuldig te kennen, schuilt u achter uw schijndeugden en zogenaamde goede werken. Hoewel Jezus hier optreedt als de biddende Hogepriester en betalende Borg, is het toch zo dat Hij door Zijn voorbeeld en Zijn Geest aan de gelovigen het ware bidden leert.

Maar onbekeerden, bij u ontbreekt dat ernstige en aanhoudende bidden om verlossing van Gods grote toorn. Bij u is er geen vurig smeken om Zijn zalige gunst en gemeenschap. Ook ontbreekt dat vurige gebed om het licht van Zijn vriendelijk aangezicht en om Zijn goede Geest.

Bedenk uzelf ernstig. Bidt u God wel om deze dingen op een eenzame en stille plaats? En als u bidt, hoe gaat dat dan in zijn werk? Hebt u in uw hart wel een diepe eerbied voor Gods eeuwige Majesteit? Vreest u dan niet vanwege Zijn heiligheid? Bidt u met een eerbiedige houding? Knielt u neer voor de hoge God? Is al uw bidden eerbiedig en aandachtig? Of is het maar een naderen tot God met de lippen, terwijl uw hart ver van Hem vandaan is?(Jes. 29 vers 13). Is uw bidden een gebed opzeggen uit een gebedenboek of uit het hoofd, zonder vernederende kennis van eigen zonden, zonder gevoel van de nood, die uw hart treft? Hoe lang steunt u nog op harteloze sleur-gebeden?

Ja, zelfs in uw gebeden, is het u niet serieus te doen om een heerlijk deel te krijgen aan de gerechtigheid en voorbede van de Heere Jezus. U worstelt niet in Jezus' Naam met God om verzoening, om licht, om de Geest tot geloof en bekering, om echte gehoorzaamheid aan Gods heilige wil, en om nederige onderwerping daaraan, in tegenspoed.

Arme wereld, hier kent u bevindelijk niets van. Nee, u wilt met uw hart en 'goede' werken borg worden bij God. En wanneer u eens wat aandachtiger bidt, met een ontwaakt geweten, dan denkt u, dat het al dubbel goed is, zonder dat u in geloof bidt of Jezus alles meebrengt om onze verzoenende Hogepriester en Voorspraak bij God te zijn. Onbekeerden, waar is er bij u enige onderwerping aan de heilige wil van God in tegenspoed? Nee, integendeel, u klaagt, moppert en stribbelt tegen, of u ondergaat gelaten de roede van Gods toorn met een ongevoelige verharding.

Wat bent u rampzalig buiten Jezus, zonder God, zonder hoop. Als u zo moet sterven met zo'n verhard en ongelovig hart in uw onbekeerde staat: helaas, de toorn van God, die de Borg Jezus alleen droeg voor een tijd, zult u eeuwig moeten dragen. De verschrikkingen van de hel die Hem een korte tijd omringden en op de aarde neerdrukten, zullen u doen verzinken in een eeuwig verderf en ondergang.

De beker van Gods gramschap, die Jezus Zelf zo vreesde, zult u eeuwig moeten drinken. In des HEEREN hand is een beker, en de wijn is troebel, vol van mengeling, en Hij schenkt daaruit; doch alle goddelozen der aarde zullen zijn droesemen uitzuigende drinken. Ps. 75 vers 9.

Stel u niet gerust met een lege en valse hoop. Zolang u geen nieuw schepsel in Christus bent geworden en zolang u niet door een boetvaardig geloof in die enige Borg gevonden wordt, dan bent u ongelukkig. Uw gebed wordt zelfs tot zonde, Ps. 109 vers 7. Onderzoek toch ern-

stig uw hart en uw wegen. Toets ze aan Gods Woord en zie of het niet overeenkomt met wat wij u hebben voorgehouden.

Bid toch de Heere Jezus om de Geest van overtuiging, verootmoediging, geloof en bekering, voordat het voor eeuwig te laat is. Heden, heden dan, zo gij Zijn stem hoort, verhard uw hart niet, Ps. 95 vers 7,8.

Maar het volgende betreft ook u, gelovige kinderen van God. Wat bent u vaak te bestraffen over de vele gebreken in uw gebeden; over uw oneerbiedigheid, gebrek aan aandacht, gebrek aan innerlijk en werkzaam verlangen naar zaligheid. Wat hebt u weinig opgewekt geloof en weinig verwachting van Christus en van de barmhartigheid van God, uw verzoende Vader. Wat zien we weinig op onze barmhartige en getrouwe Hogepriester Jezus Christus en Zijn bitter lijden. Wat zien we weinig op Zijn wonderbare liefde om uw zonden te verzoenen en die vreselijke drinkbeker van Gods eeuwige toorn aan u te laten voorbij gaan. Schaam u, ja ook u, over de hardheid van uw hart, dat u zo weinig gedrongen wordt door het geloof en de liefde van Christus.

Wat bent u weinig lijdzaam. Wat kunt u slecht buigen onder Gods hand bij tegenspoed. Wat kunt u tegenstribbelen tegen het bestuur van God onze hemelse Vader, wanneer Hij u leidt langs duistere wegen van kruis en verberging van Zijn vriendelijk aangezicht.

Wat zit u vaak moedeloos neer. Wat zegt uw hart weinig: o Vader, niet zoals ik wil, maar zoals Gij wilt. Of net als David: mijn ziel! zwijg voor God; want van Hem is mijn verwachting, Ps. 62 vers 6.

Zie toch meer op het voorbeeld van het lijden en het geduld van Jezus, uw Zaligmaker, al bidde om licht en bijstand. Zie op de overste Leidsman en Voleinder van het geloof. Op Jezus Die de schande veracht en het kruis gedragen heeft en Die is gezeten aan de rechterhand van Gods troon, opdat u niet verflauwt en uw ziel niet bezwijkt.

Ten slotte, hier is voor u, boetvaardige en gelovige zielen, een Fontein van onuitsprekelijke vertroosting geopend. Deze zielsangsten en de zware strijd van de Zaligmaker zijn Hem overkomen om uw ziel van het eeuwige verderf te bevrijden. Of, met de woorden van onze christelijke Heidelbergse Catechismus: u mag u daarmee vertroosten dat uw Heere Jezus Christus, door Zijn onuitsprekelijke benauwdheid, smarten, verschrikking en helse kwelling, in welke Hij in Zijn ganse lijden (maar in het bijzonder aan het kruis) gezonken was, u van de helse benauwdheid en pijn verlost heeft, Zondag 16 vraag 44.

De gewilligheid van uw Heiland en de gehoorzaamheid tot al Zijn lijden was ook tot ontzondiging van al uw onwilligheid, ongehoorzaamheid, gemopper en ongeduld. Ja, ook Zijn heilig, vurig en volmaakt bidden heeft gediend om uw zwakke en zondige gebeden bij God te verzoenen en liefelijk te maken. Want ook dit angstig bidden van Hem, hoort tot Zijn priesterlijke offerande die God behaagt en zondaren zalig maakt. Want zo getuigt de heilige Paulus van de Heere Jezus: Die in de dagen van Zijn vlees, gebeden en smekingen tot Hem, Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende en verhoord zijnde uit de vrees, hoewel Hij Gods Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden. En geheilgd zijnde, is Hij allen die Hem gehoorzaam zijn een oorzaak van eeuwige zaligheid geworden; en is door God genaamd een Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek (Hebr. 5 vers 7-10).

AMEN